

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/68/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114214039
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114214039.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Šebeňa a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava 811 09, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava 813 11, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11 C203/2014-8 zo dňa 4.7.2014, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu na náhradu majetkovej škody, ako aj na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu v Humennom), ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí 15 dňovej lehoty a nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného a spisom Okresného súdu v Humennom sp. zn. 10Er/330/2009 a zistil, že na Okresnom súde Humenné bolo vedené exekučné konanie pod sp. zn. 10Er/330/2009 vo veci oprávneného PohotovostĚ s.r.o. proti povinnému K. V., pre vymoženie 1.076,81 eur s príslušenstvom. Súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 4.6.2009. Súd dňa 4.6.2009 vyzval oprávneného na predloženie príslušnej úverovej zmluvy, urgencia bola zo dňa 24.6.2009. Oprávnený reagoval na túto výzvu až 29.12.2009. Následne súd dňa 19.1.2009 vydal poverenie. Poukázal na to, že v uvedenom exekučnom konaní bol niekoľko dní po podaní žiadosti o vydanie poverenia žiadaný oprávnený o súčinnosť a na výzvu súdu reagoval až 29.12.2009 a následne dňa 19.1.2009 súd vydal poverenie. Po prejednaní veci prvostupňový súd dospel k záveru, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti o vydanie poverenia do vydania poverenia rozhodne nie je takej povahy, že by predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobca nepreukázal ani ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma. Nároky, ktoré si uplatňuje, sú hypotetické. Žalobca nepredložil jediný dôkaz na jej preukázanie a teda neuniesol dôkazné bremeno. Zdôraznil, že nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného nezapríčinil exekučný súd a teda príslušné náklady nie sú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu, ale s postupom povinného, ktorý dlh voči oprávnenému nespĺnil. Podobne v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy nie sú dané dôvody na jej priznanie v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Dôvody uvádzané žalobcom súd považoval za irelevantné. Nebolo zistené, že by došlo k zániku povinného. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na

udržiavanie kontaktu oprávneného s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného. Z uvedených dôvodov žalobu ako neopodstatnenú zamietol. Ďalším výrokom rozsudku súd nepriznal žalovanej náhradu trov konania. Tento výrok súd zdôvodnil odkazom na § 142 ods. 1 O.s.p. a tým, že nárok na náhradu trov konania by prináležal len úspešnému žalovanému, ten si však nárok podľa § 151 O.s.p. neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako dôvod uviedol, že postupom súdu sa mu odňala možnosť konať pred súdom, že v konaní došlo k vadám, k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci tým, že súd nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy. Tieto odvolacie dôvody konkretizoval tým, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 a zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd pri svojom rozhodovaní je viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/212 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona a v znení zákona č. 412/2012 Z. z.. Súd svojím rozhodnutím de jure a de facto aplikoval princíp pravej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ako ďalší odvolací dôvod uviedol, že súd nevykonal dostatočné znalecké dokazovanie oboznámením sa predloženým znaleckým

posudkom. Zo znaleckého posudku totiž jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Súčasťou znaleckého posudku sú prílohy, ktoré v príčinnej súvislosti s omeškaním exekučného súdu predstavujú podrobný prehľad o vynaložených mzdových nákladoch, nákladoch na tlač, úpravu informačného systému nákladov na poštovné a nákladov na telekomunikačné služby. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody a to vznik škody, existencia nesprávneho úradného postupu a príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou. V tomto konaní tak bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petitom, a to prinajmenšom navrhovaným medzitymným rozsudkom. Taktiež poukazuje na to, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok na neverejnom zasadnutí, v dôsledku čoho nebolo na odvolacom pojednávaní priamo zopakované, či doplnené dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto preskúmania veci je viazanosť odvolacieho súdu v skutkovom stavom zisteným súdom prvého stupňa (§213 ods. 1, 3,4,5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Nakoľko však rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu a na internete (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§212 ods. 1,3 O. s. p.). Po takomto preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu v konečnom dôsledku nie je opodstatnené.

V prejednávanej veci bola podaná žaloba na náhradu škody a nemajetkovej ujmy dňa 27.9.2012, teda pred dňom účinnosti novely zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci č. 412/2012 Z. z.. V súvislosti s touto novelizáciou neobsahuje zákon žiadne prechodné ustanovenia. V dôsledku toho možno ustanovenia uvedené v tejto novelizácii aplikovať len na konania začaté po dni 31.12.2012.

Prvostupňový súd však pri svojom rozhodovaní bol oprávnený a povinný vykladať pojem „nesprávny úradný postup“ podľa práva platného do 31.12.2012, pričom nie je vylúčené, aby sa „inšpiroval“ novelizovaným znením zákona prípustnou formou a rozsahom vyložil pôvodné znenie tohto zákonom stanoveného pojmu.

Podľa § 9 ods. 1 ZZŠ v znení účinnom do 31.12.2012, sa za nesprávny úradný postup považovalo aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv, a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Podľa obsahu tohto pojmu mohlo ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu. „K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale aj v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt vhodného vydania (nie však vydanie rozhodnutia samo), lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote“

(rozsudok Najvyššieho súdu SR spisovej značky 4Cdo24/2004 zo dňa 1.1.2011).

Z toho istého rozhodnutia najvyššieho súdu je však možné zistiť, že pokiaľ „...orgány nepostupovali v rozpore so záväznými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na ... konanie ..., ich konanie nevykazuje znaky nesprávneho úradného postupu...“

Odvolací súd zastáva názor, že bez ohľadu na to, či konanie vo veci náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci bolo začaté pred alebo po 1.1.2013, nie je možné považovať za nesprávny úradný postup v zmysle tohto zákona nedodržanie lehoty 15-tich dní stanovenej v § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 zberky o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - ďalej len Exekučný poriadok v znení účinnom do 31.12.2014, pokiaľ exekučný súd rozhodol o podanom návrhu na začatie exekúcie inak, ako vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Znamená to, že pokiaľ bol návrh na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutý (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), zastavená exekúcia podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku alebo bolo exekučné konanie zastavené podľa § 45 zákona č. 44/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014, nejde o nesprávny úradný postup pre nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote.

Nedodržanie zákonom stanovenej lehoty 15 dní uvedenej v § 44 ods. 1 Exekučného poriadku môže byť nesprávnym úradným postupom len v prípade oneskoreného vyhovenia žiadosti exekútora exekučným súdom. Aj v takom prípade by však muselo ísť „o zbytočný prietah“.

V tejto súvislosti možno odkázať na závery Ústavného súdu SR uvedené v náleze IV.ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012. Ústavný súd tam, okrem iného, zdôraznil, že „... aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“. Poukázal na to, že žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Povinnosťou súdu je organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby so čo najrýchlejšie odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so svojím návrhom na rozhodnutie súdu.

Rýchlosť a účinnosť súdneho konania je objektívne podmienená charakterom, právnou a faktickou zložitou prejednávanej veci, legislatívnou úpravou súdneho procesu, správaním účastníkov konania a v konečnom dôsledku objektívnou možnosťou súdu rozhodnúť vec včas pri zachovaní poradia veci podľa dátumu ich nápadu na súd.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom napadnutého rozsudku, že v prejednávanej veci neboli splnené podmienky pre záver, že v nich došlo „k zbytočným prietahom“ spĺňajúcim podmienky nesprávneho úradného postupu. V uvedenej veci nebola podaná sťažnosť na prietahy predsedovi súdu a tento

nekonštatoval pri prešetovaní, že došlo zo strany súdu k zbytočným prieťahom. Podobne v žiadnej z týchto vecí nezistil disciplinárny súd, že by sa konajúci sudca dopustil disciplinárneho previnenia pre zbytočné prieťahy. Takýto zbytočný prieťah v preskúmvanej veci nevyplýva zo žiadneho rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ani z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorej by bolo konštatované, že sa porušilo právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Ak žalobca v žalobe uviedol, že v exekučnom konaní podával písomné žiadosti o informácie o stave konania, kde namietal porušovanie svojich práv márnym uplynutím času a požadoval nielen oznámenie informácie o aktuálnom stave konania, ale aj konkretizovanie prekážky, ktorá bráni rozhodnutiu súdu o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia, tieto nie je možné považovať za sťažnosti podľa § 62 a násl. zák. č. 757/2004 Z. z..

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.12.2014, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.9.2005, podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, ako aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. S účinnosťou od 1.6.2011 sa to týka výslovne aj rozhodnutí rozhodcovských súdov (z. č. 102/2011 Z. z.). Pretože rozhodcovské komisie na riešenie pracovných sporov od roku 1991 neexistujú a právo priznané rozhodnutím takejto komisie sa premlčalo uplynutím 10 rokov (§ 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka), je treba ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku vykladať podľa medzinárodného práva, ktorým sme viazaní.

Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 15 dní na písomné poverenie exekútora na vykonanie exekúcie, s výnimkou exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku. Táto legislatívna zmena bola zavedená do exekučného poriadku zákonom č. 144/2010 Z. z., ktorý novelizoval (okrem iného) Exekučný poriadok a zakotvil s účinnosťou od 1.6.2010 spomínanú okolnosť, že lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí pre rozhodnutia rozhodcovských komisií a od 1.6.2011 ani pre rozhodcovské rozsudky.

Ustálená súdna prax však umožňuje a usmerňuje súdy v smere preskúmania okolností, či neexistuje rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, pričom ak takýto rozpor súd zistí, je oprávnený uznesením zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom na takéto zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nie je v exekučnom poriadku stanovená žiadna lehota.

Materiálny prieskum súladnosti plnenia z exekučného titulu bol prípustný len podľa zákona č. 244/2002 Z. z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1, 2 umožňoval zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Dôležitou okolnosťou bolo to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania

aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

Aj keď to má pre konečné rozhodnutie v preskúmvanej veci len doplňujúci význam, je možné súhlasiť s tým, že žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie uplatnenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy. Ani jeden z tvrdených dôvodov žalobca ničím nepodložil a nepreukázal. Preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom, mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Je potrebné zdôrazniť, že nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi postupom súdu prvého stupňa v predmetnej exekučnej veci (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prieťahy v konaní) a eventúalnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy. Taktiež nijakým spôsobom žalobca nepreukázal údajný stav trvania právnej neistoty, ktorá mala byť spôsobená tým, že súd prvého stupňa v exekučnom konaní nerozhodol v zákonom stanovenej 15 - dňovej lehote na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Za opodstatnený nie je možné považovať ani ďalší žalobcom uvedený odvolací dôvod, že súd nevykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, pretože zo spisového materiálu je zrejmé, že žalobca ani v podanej žalobe, ani následne v ďalších písomnostiach zasielaných prvostupňovému súdu, nenavrhol vykonať dokazovanie aj oboznámením znaleckého posudku.

Nie je dôvodná ani odvolacia námietka, že súd mal pred rozhodnutím vo veci samej rozhodnúť o návrhu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, pretože ani z podaných žalôb, ani následne z ďalších písomností zasielaných prvostupňovému súdu, nevyplýva, že by žalobca takýto návrh podal.

Z týchto dôvodov odvolací súd v súlade s § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Potvrdený bol aj výrok o náhrade trov prvostupňového konania. Dotknutou osobou oprávnenou podať odvolanie mohol byť len žalovaný, ktorý takéto odvolanie nepodal.

Úspech v odvolacom konaní mal taktiež žalovaný, preto mu v súlade s § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov odvolacieho konania. Žalovanému však žiadne odvolacie trovy nevznikli, ani nepodal návrh na náhradu takýchto trov. Preto odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania žiadnemu z účastníkov.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.